

Inhoud van dit nummer:

- Ganzen “gast aan tafel” in Ooijpolder en Duffelt
- Zo divers is de Ploegdriever!
- Vier landschapselementen in eigendom
- Redacteuren gezocht
- Agenda en mededelingen

VOORWOORD

We staan er uitstekend voor. De Ploegdriever is een belangrijke landschapsbeheerder in het werkgebied van Ooijpolder, Duffelt en Groesbeek. Of het nu gaat om foeragerende ganzen, bloemrijke dijken, erfbeplantingen of ecologisch advies, de Ploegdriever levert kwaliteit en maatwerk voor het beheer van het landschap. Bovendien zijn we in staat om zonder subsidies financieel gezond te blijven.

Wat is het daarom jammer dat u, leden en donateurs, zo weinig van die goede resultaten hoort! Deze nieuwsbrief verschijnt ruim anderhalf jaar na de vorige. Onze website is na een vliegende start twee jaar geleden onvoldoende geactualiseerd. Het lijkt overbodig om te zeggen dat we een probleem hebben met onze communicatie. Ik kan me voorstellen dat u zich wel eens heeft afgevraagd waarom u nog lid of donateur zou zijn van deze vereniging.

Ik zie in deze nieuwsbrief de voorbode van een nieuwe lente. De artikelen gaan over succesvolle projecten en veelbelovende nieuwe initiatieven. Er wordt ook hard gewerkt aan een vernieuwde en actuele website. Er zijn méér mensen actief dan u wellicht denkt. Ik hoop dat een betere communicatie en publiciteit uw enthousiasme aanwakkert en dat de resultaten van ons werk bij een breder publiek bekend worden.

*Arno van der Kruis,
projectcoördinator*

GANZEN ‘GAST AAN TAFEL’ IN OOIJPOLDER EN DUFFELT

Ganzen boven het Circul van de Ooij, foto Marijn Nijssen

De Ooijpolder en een gedeelte van de Duffelt zijn twee jaar geleden aangewezen als Ganzenfoerageergebied. Grondeigenaren met grond in het begrenste gebied kunnen contracten afsluiten met Dienst Regelingen. Zij krijgen dan van het Rijk een vergoeding voor het laten kaalvreten van hun land. De bijdrage is, zoals de Dienst Regelingen het zo mooi verwoordt, voor “het bieden van rust, ruimte en voedsel aan ganzen en smienten die overwinteren op de grond”. Vrijwel alle grondeigenaren die deze mogelijkheid hebben, maken er gebruik van. De ganzen in het gebied richten immers schade aan en een vergoeding voor het niet verjagen is dan mooi meegenomen. In totaal hebben ongeveer 40 grondeigenaren contracten afgesloten. Dit betekent dat de ganzen ongeveer 1100 hectare in het gebied ‘tot hun beschikking hebben’. Wanneer zij er neerstrijken mogen ze niet verstoord of verjaagd worden. Ze kunnen in alle rust hun buik rond vreten!

De vergoeding bestaat uit twee gedeeltes: een vaste beheersvergoeding per hectare en een vergoeding voor de daadwerkelijke schade die de ganzen aanrichten. Deze schade wordt automatisch door het Faunafonds beoordeeld en vastgesteld aan het einde van de beheersperiode. Om de vaste beheersvergoeding per hectare te ontvangen, moeten de grond-

eigenaren zich houden aan een aantal regels. Zo moet er op 1 november 500 kVEM aan voederwaarde op het perceel staan. kVEM is een maat voor de hoeveelheid gras. Na 15 november mag het melkvee niet meer de wei in. Beweiding met overige diersoorten (jongvee, paarden en schapen) is uitsluitend toegestaan tot een maximum van 0,45 GVE/ha.

vervolg op volgende bladzijde

vervolg van vorige bladzijde Ganzen 'gast aan tafel' in Ooijpolder en Duffelt

GVE (Groot Vee Eenheid) is een maat voor de hoeveelheid en de grootte van de dieren. Daarnaast geldt als hoofdregel: de ganzen niet verstoren of verjagen.

De aanvragen voor vergoeding kunnen uitsluitend ingediend worden door een agrarische natuurvereniging. In de Ooijpolder en de Duffelt heeft de Ploegdriever het initiatief opgepakt en de ondernemers in het gebied geïnformeerd over de mogelijkheden. Ook heeft de Ploegdriever nu twee jaar op rij, met succes, de aanvragen ingediend. De Ploegdriever krijgt van het Rijk een vergoeding voor de organisatiekosten. De ondernemers kost het dus niets!

Dat het voor de ganzen beter toeven is in het gebied is een feit. Berend Voslamber, ganzenskundige van SOVON Vogelonderzoek, geeft aan dat het ganzenfoeragegebied voor de ganzen een groot succes is. De ganzen worden nu niet meer verstoord en gedragen zich heel rustig. Ze foerageren in kleine groepen en verspreiden zich meer over het gebied. Kortom de ganzen kunnen rustig overwinteren en de ondernemers krijgen een vergoeding voor het niet verjagen en de schade die ze anders ook zouden hebben. Twee tevreden partijen dus!

Linda Verriet

ZO DIVERS IS DE PLOEGDRIEVER !

Het borrelt en bruist: vier nieuwe projecten op komst

Ruimte voor nieuwe ideeën: denk met ons mee

Met de aanwijzing van de Gelderse Poort tot Nationaal Landschap komt een geldstroom op gang naar het Landschapsfonds Via Natura. Daardoor wordt het mogelijk projecten aan te pakken die opgenomen zijn in het Landschaps Ontwikkelings Plan (LOP). Er kunnen ideeën worden uitgewerkt die bijdragen aan de verbetering van natuur, de landschappelijke kwaliteit en/of de recreatieve ontsluiting van het gebied. Het bestuur van de Ploegdriever gaat een werkgroep instellen die helpt bij het uitwerken van deze ideeën en bij het vertalen in een concrete projectaanvraag. Iedereen met een creatief idee is welkom!

De Ploegdriever heeft intussen niet stilgezeten. In het najaar van 2006 zijn vier nieuwe projecten bij de Provincie ingediend. De eerste 2 plannen zijn inmiddels goedgekeurd en worden nu uitgevoerd.

1. De inrichting van 'Voedsel voor Natuur'

In het agrarisch gebied tussen Wylmermeer en Wercheren legt de Ploegdriever natuurstroken aan die extensief begraasd gaan worden door het vee van de boer. Via die stroken en een nieuw wandelbruggetje over het Meertje kun je straks rechtstreeks van het Wylmermeer naar

Wercheren wandelen. We werken in dit project samen met Stichting Ark.

2. Inrichtingsmaatregelen 'Zeelandsche Hof'

Het agrarisch bedrijf 'Zeelandsche Hof' aan de Molenstraat in Millingen verwelkomt gasten op het platteland. Om de wandelmogelijkheden op het bedrijf te vergroten legt onze vereniging bruggetjes en paden en rustbankjes aan. De gemeente Millingen aan de Rijn zorgt voor de cofinanciering.

3. Veldnamen in de Ooijpolder

In het Circul van de Ooij zijn hier en daar op ijzeren landhekken nog naam-bordjes bevestigd met, meestal nauwelijks leesbare, veldnamen. Deze bordjes zijn in de jaren zestig van de vorige eeuw geplaatst door grootgrondbezitters zoals het Oud Burger Gasthuis te Nijmegen. De namen waren functioneel, omdat de percelen aan steeds wisselende gebruikers werden verpacht. Achter deze veldnamen gaat een boeiende wereld schuil van ontginningen: de namen gaan soms terug tot in de middeleeuwen. Samen met de Stichting tot behoud van Monument en Landschap in de gemeente Ubbergen gaan we de oude veldnamen van de kavels inventariseren en zichtbaar maken. We plaatsen 100 bescheiden naambordjes, maken een informatieve kaart en publiceren uitgebreide achtergrondinformatie op onze website.

4. Verwerking van bermmaaisel, dijk-hooi en snoeihout

Dat maaisel uit het landschap is lang niet altijd bruikbaar – denk aan Jacobskruiskruid! - en moet zelfs als 'afval' worden afgevoerd en verbrand. Dat is duur en weinig efficiënt. We laten door het projectbureau van LTO-Noord een studie uitvoeren naar de mogelijkheden voor een schone locale verwerking van maaisel en snoeihout.

Jos Swarte en Jan Cornelissen

Welke veldnaam gaat schuil achter de roest? foto Arno van der Kruis

Natuurkavel aan de Ketelstraat. foto Nel van den Bergh

VIER LANDSCHAPSELEMENTEN IN EIGENDOM

Het heeft aanmerkelijk langer geduurd dan wij hadden kunnen voorzien, maar op 24 april 2006 is de Stichting Landschap Ooijpolder-Groesbeek dan toch eindelijk officieel eigenaar geworden van de vier nieuwe landschapselementen die in het kader van de landinrichting in Groesbeek zijn aangelegd.

En daardoor kunnen we, vijf jaar na de oprichting, dat gaan doen waarvoor de stichting is opgericht. We zijn meteen aan de slag gegaan om deze landschapselementen verder in te richten. De landinrichting had daar al het een en ander aan gedaan. Zo zijn er poelen gegraven, is struweel aangelegd en de drainage onderbroken. Op het perceel bij de Hulsbeek is bovendien de voedselrijke bovenlaag van de grond afgegraven. Nadat gebleken was dat er geen spontane kieming van heidezaad op dat perceel plaatsvond, hebben vrijwilligers er heideplaggen uitgelegd. De heide is aangeslagen, dus dat begin is er in ieder geval.

Dankzij een financiële bijdrage van het VSB Fonds en de provincie Gelderland zijn de percelen in het afgelopen najaar door de Ploegdriever voorzien van permanent ras-

ter. Het gebruik van een arbeidsintensief tijdelijk raster behoort nu goeddeels tot het verleden. Nabeweiding op onze percelen wordt daarmee aantrekkelijker voor veehouders. Omdat we vinden dat deze landschapselementen vrij toegankelijk moeten zijn, hebben we behalve toegangshekken voor landbouwmachines ook overstapjes voor voetgangers in het raster laten plaatsen. Dit oerdegelijke eikenhouten hekwerk is gemaakt door Ben Braster uit Ooij.

Ons doel is de landschapselementen in ecologisch opzicht, en cultuurhistorisch passend in het gebied, zo gunstig mogelijk te ontwikkelen. Het beheer richt zich op verschraling van de grond die, met uitzondering van het geplagde perceel aan de Hulsbeek, nog erg rijk is aan voedingsstoffen. Door verschraling krijgen meer plantensoorten een kans en wordt verruiging tegengegaan. De bouwvoor op de drie niet geplagde percelen is zeer voedselrijk wat in de afgelopen paar jaar (onder beheer van BBL) heeft geleid tot een explosieve groei van ridderzuring en akkerdistel. De beoogde natuurdoelen zullen zo niet worden gehaald in de komende decennia. Versnelde verschraling door verwijderen van

de toplaag is hiervoor noodzakelijk. Wij zijn daarom zeer verheugd over de recente toezegging van de gemeente Groesbeek en de Provincie Gelderland om hiervoor middelen beschikbaar te stellen. Hopelijk kunnen de plagwerkzaamheden snel worden uitgevoerd.

En er is meer goed nieuws. Op 27 februari jl. hebben we met landschapsfonds Via Natura een overeenkomst gesloten over het beheer van de percelen voor een periode van zes jaar. Dit betekent dat de stichting in het vervolg beheerswerkzaamheden structureel uit kan besteden aan de Ploegdriever. Het beheerplan dat bij de overeenkomst hoort, zullen we publiceren op onze nieuwe website, zodat iedereen kennis kan nemen van onze activiteiten op de percelen.

Al met al hebben we het afgelopen jaar een goede start kunnen maken met deze nieuwe landschapselementen. De komende jaren werken we gestaag verder aan ons doel om deze groene snippers in het boerenland te ontwikkelen tot waardevolle natuurgebiedjes.

Nel van den Bergh

De Ploegdriever

www.ploegdriever.nl

Secretariaat:

Zeger Stappershoef
Kerkdijk 50
6577 JL Erlecom
024-6631885

Projectbureau:

Arno van der Kruis
Kasteelselaan 60
6574 AJ Ubbergen
06-12619049

De Ploegdriever is een vereniging die landschapsbeheer stimuleert en uitvoert. De boerenleden van de vereniging verzorgen op een deskundige wijze het beheer van het fraaie cultuurlandschap en zij worden daarvoor passend beloond. Zij worden ondersteund door betrokken burgers met kennis van en liefde voor natuur en landschap in onze woonomgeving.

Ploegdriever is de lokale naam voor de witte kwikstaart. Het vogeltje loopt achter de ploeger aan en zoekt in de ploegvoor naar insecten. In een afwisselend agrarisch cultuurlandschap voelt het *ploegdrie-*

verke zich het meest op zijn gemak

De vereniging werkt nauw samen met Stichting Landschap Ooijpolder-Groesbeek (SLOG). Die beheert landschapselementen en natuurterreintjes in het boerenland. Samen streven we naar landschapsbeheer dat bijdraagt aan een blijvende verweving van landbouw en natuur.

Wordt lid als u een actieve bijdrage wilt leveren (€20/jaar)

Wordt donateur als u ons werk financieel wilt steunen (minimaal €15/jaar)

AGENDA EN MEDEDELINGEN

Dinsdag 27 maart

Algemene ledenvergadering

Café Zaal Ton Oomen
Reestraat 4, Groesbeek – de Horst
Aanvang: 20.00 uur

Zondag 24 juni Streekgala

Boeren in de grensstreek stellen hun bedrijven open. Zie www.streekgala.nl

E-mail adressen

De vereniging gebruikt graag uw e-mail adres om u snel (en goedkoop) op de hoogte te brengen van nieuws en activiteiten. Geef uw adres door aan onze secretaris: zstapper@planet.nl

Jacobskruiskruid

Informatie over deze probleemsoort vindt u op www.eurecoadvies.nl

Surf naar 'dijken algemeen > probleemsoorten'.

VOORZITTER SLOG

Toon de Jong is voorzitter geworden van Stichting Landschap Ooijpolder Groesbeek. Hij is de opvolger van Govert Janssen.

Redacteuren gezocht !

Met veel plezier werk ik aan deze nieuwsbrief. Ik heb altijd al een krantje willen maken. Het blijkt niet zo moeilijk te zijn om stukjesschrijvers te vinden. Er is immers volop nieuws over de vereniging en er zijn voldoende mensen die goed kunnen schrijven.

Maar mijn vreugde mag niet van lange duur zijn. Ik moet mijn tijd steken in het coördineren van de projecten en dat slokt inderdaad veel tijd op. Daarom doe ik hierbij een oproep aan iedereen die graag een actieve bijdrage aan de vereniging wil leveren, om mee te helpen met de uitgave van de volgende nieuwsbrief. Ik ben graag bereid om je in te werken. Het initiatief voor deze nieuwsbrief komt van de pas gestarte werkgroep communicatie. We werken nu ook aan een ver-

nieuwde website en aan een betere publiciteit voor de projecten. We willen het nieuws veel sneller naar onze leden en andere belangstellenden sturen. De website is daarvoor het ideale medium. Andere werkgroepen houden zich bezig met weidevogels, uitvoering van projecten en beheer en monitoring. Er komt ook een werkgroep die nieuwe projectideeën gaat uitwerken (zie pagina 2).

Ik nodig alle leden uit om actief te worden in een werkgroep en zo een bijdrage te leveren aan het verenigingswerk. Bel mij voor meer informatie.

Arno van der Kruis

De Ploegdriever

Vereniging Landschapsbeheer
Groesbeek-Ooijpolder

www.ploegdriever.nl

COLOFON

Vormgeving, opmaak
Kees Nuijten, Kekerdom

Printwerk

DPN Nijmegen